

การแปล อนาคต-มาน ต ตวา ปัจจัย

๑ อนาคต-มาน ปัจจัย (มาน ปัจจัย มีวิธีแปลเช่นเดียวกับ อนาคต ปัจจัย)

ปฐมาวิภัติ อยู่หน้าประธาน
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...อยู่, ผู้เมื่อ...
 อัมภันตรกิจวิ
ทณฺทกั คณฺหนฺโต ทารโก คจฺฉนฺโต สบฺปิ อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวา วิรฺวนฺโต ธาวิ.
 วิเสสนะ
 ปฐมาวิภัติ อยู่หลังประธาน
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...อยู่, ผู้เมื่อ...
 อัมภันตรกิจวิ
 วิเสสนะ
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...อยู่, ผู้เมื่อ...
 อัมภันตรกิจวิ
 วิ่งร้องอยู่แล้ว
 (จะแปลร่วมกับ
 กิริยาคุมพากย์ข้างหลังก็ได้)

สำเนียงวิเสสนะ: ผู้... ใช้กับบุคคล; ตัว (หรือ ผู้)... ใช้กับสัตว์หรือจิต; อัน... ใช้กับสิ่งอื่นๆ + ยกเว้น ฌฏฐี-ลัตตมวิภัติ ที่เป็นกิริยาของประโยคแทรก

๒ ต ปัจจัย

ปฐมาวิภัติ อยู่หน้าประธาน ++
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...แล้ว
 วิเสสนะ/วิกติกัตตา
อาคโต ทารโก นิสินฺโน มตฺ สบฺปิ ทิสฺวา เวเคน อฏฺฐิตฺ (โหติ).
 วิเสสนะ
 ปฐมาวิภัติ อยู่หลังประธาน (และยังไม่จบประโยค)
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...แล้ว
 • แปลเป็นวิเสสนะ: ผู้...แล้ว
 • แปลเป็นวิกติกัตตา: เป็นผู้...แล้ว เป็น (ต้องเพิ่มกิริยา หุตฺวา มารับวิกติกัตตา)
 * แปลเป็นกิริยา แต่เรียกชื่อสั้นว่า วิเสสนะ
 ปฐมาวิภัติ (อยู่หลังประธาน) ที่เป็นกิริยาคุมพากย์ได้
 • แปลเป็นกิริยาคุมพากย์: ...แล้ว
 • แปลเป็นวิกติกัตตา: เป็นผู้...แล้ว ย่อมเป็น (ต้องเพิ่มกิริยา 'มี/เป็น' (โหติ-โหนติ/อสิ-อตถ/อมฺหิ-อมฺห ...) มารับวิกติกัตตา ให้บุรุษ/วจนะ ตรงกับประธาน)
 กิริยา ต ปัจจัยที่เข้าสมาสแล้ว กลายเป็นคำนาม ใช้เป็นกิริยา(คุมพากย์) ไม่ได้

++ ประโยคสั้นๆ ที่มีกิริยาตปัจจัยศัพท์เดียว แม้อยู่หน้าประธาน ให้แปลเป็นกิริยาคุมพากย์

๓ ตวา ปัจจัย (รวม ตุน ตวาน)

ทำก่อนกิริยาข้างหลัง
 • เป็นบุพบทกาลกิริยา: ...แล้ว
 วิกติกัตตา สมานกาลกิริยา
... นิสีทิ. นิสีทิตฺวา ทารโก มุสิกํ ทิสฺวา ตฺณฺหิ หุตฺวา เวเคน อฏฺฐหิ.
 ปุพฺพกาลกิริยา
 ปรีโยสานกาลกิริยา
 อยู่ต้นประโยค ใช้ธาตุตัวเดียวกัน หรือ มีอรรถเดียวกัน กับกิริยาคุมพากย์ของประโยคนั้น
 • เป็นปรีโยสานกาลกิริยา: ครั้น...แล้ว
 ทำพร้อมกันกับกิริยาข้างหลัง ไม่แปลว่า “แล้ว”
 • เป็นสมานกาลกิริยา เช่น หุตฺวา เป็น

ตวา ปัจจัย ที่ไม่ได้ใช้เป็นกิริยา และไม่แปลว่า “แล้ว”

- ขยายบทบาท เป็น วิเสสนะ: ทารกา มํ ฐฺเปตฺวา ปูวํ ลภิสฺ. เด็ก ท. เว้น ซึ่งเรา ...
- ขยายกิริยา เป็น กิริยาวิเสสนะ: กมฺพลํ วิตานํ กตฺวา พนฺธิ. ... ผูกแล้ว ซึ่งผ้ากัมพล ทำให้เป็นพदान.
- เป็น เหตุ แปลว่า “เพราะ”: สีนํ ทิสฺวา ภยํ อฺปฺปชฺชติ. ความกลัว ย่อมเกิดขึ้น เพราะเห็น ซึ่งสิ่งใด. (กัตตาของ -ตฺวา (ทิสฺวา) ต่างจากกัตตาของกิริยาคุมพากย์ (ภย))